

Plenum

Torsdag 13.11.2025 kl. 16.00—21.14

3. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2026 och lag om ändring av inkomstskattelagen samt till vissa andra skattelagar

Regeringens proposition RP 98/2025 rd

Lagmotion LM 27/2023 rd

Utskottets betänkande FiUB 13/2025 rd

Första behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 3 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger finansutskottets betänkande FiUB 13/2025 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen. — Ledamot Valkonen, varsågod.

Debatt

17.01 **Ville Valkonen kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on hallituksen esitys ensi vuoden tuloveroasteikosta, tuloverolaista ja eräistä niihin liittyvistä laeista, ja tätä tuloverolakipakettia voi kuvailla ensi vuoden osalta historialliseksi. Tämän hallituksen esityksen myötä työnteon kannustavuus paranee huomattavasti Suomessa. Meillä on työnteon kunnianpalautus. Todennäköisesti, ainakin tällä vuosituhanella, kyseessä on suurin yksittäinen vuosialennus ansiotuloverotukseen.

Työtulovähennystä, joka kohdistuu siis kaikille palkansaajille, korotetaan 100 miljoonalla. Yhteensä hallituskauden aikana korotus nousee yli 400 miljoonaan. Ja suurimpana rakennemuutoksena marginaaliverotus lasketaan 52 prosenttiin. Edelleen vouti ottaa ylimmillä tuloilla lisäeurosta yli puolet, mutta tuleva taso vuoden alusta on paljon kohtuullisempi kuin nykyinen lähes 60 prosenttia. Taloustieteellinen kirjallisuus viittaa voimakkaasti siihen, että tämän toimenpiteen itserahoitusaste valtiolle on erittäin korkea, varsinkin vähänkään pidemmällä aikavälillä. Suomen tulee olla maa, jossa kannattaa opiskella, ahkeroida, edetä uralla, ottaa vastaan lisätyötä, ja tämä muutos huomattavasti parantaa kaikkia näitä kannustimia.

Yhteensä päätösperäisesti työn verotusta kevennetään yli miljardilla, siis 1 088 miljoonalla eurolla, ja sitten nimellisesti vielä inflaatiotarkastukset päälle, 680 miljoonaa. Lisäksi tehdään muutamia pienempiä, erittäin tervetulleita veromuutoksia. Työtulovähennyksen lapsikorotusta nostetaan 100 miljoonalla eurolla, eli se tuplataan. Se paranee siis 50 eurosta 105 euroon per lapsi per huoltaja, mikä helpottaa lapsiperheiden arkea ja parantaa vanhempien työnteon kannustimia.

Ulkomaisten avainhenkilölain piirissä olevien osajien lähdeverotus muuttuu entistä houkuttelevammaksi. Se laskee 25 prosenttiin, ja tämän lähdeveron piiriin pääsevät jatkossa myös suomalaiset palaavat erityisosaajat. Tämä on erittäin merkittävä toimenpide saada

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

niitä suomalaisia, jotka ovat lähteneet ympäri maailman tekemään vaativia työtehtäviä, palaamaan Suomeen rakentamaan yhteiskuntaa.

Näitä mittavia veronkevennyksiä rahoitetaan muutamilla veronkiristyksillä, ennen kaikkea verovähennysoikeuksien poistolla, eli veropohjaa laajennetaan, jotta verokantaa pysytään laskemaan. Suurimpana näistä työmarkkinajärjestöjen, sekä työnantajien että työntekijöiden, jäsenmaksujen verovähennysoikeus poistuu, työsuhdepolkupyörien verovähennysoikeus poistuu ja kaavamainen työhuonevähennys poistuu. Edelleen muun muassa freelancerit saavat todellisista työhuonekuluista verovähennykset tehdä.

Lisäksi pienempänä nostona paketissa korjataan tietynlainen nykyinen verorakenteen virhe siitä, että työnantajan maksamat oikeudellisen neuvonnan kustannukset ovat tulevaisuudessa verovähennyskelpoisia. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

17.05 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Vielä meillä on todella käsittelyssä ensi vuoden ehkä tärkeimmät verolait täällä eduskunnassa. Kun tuossa verojaoston puheenjohtaja tämän mietinnön sisällön esitteli, on ehkä paikallaan tuoda tähän hieman toisenlainen näkökulma siitä, että toisenlaisilla arvovalinnoilla ja painotuksilla tästä paketista olisi itse asiassa saatu huomattavasti parempi ja tällä kyettäisiin palauttamaan suomalaisten kuluttajien luottamusta huomiseen huomattavasti paremmin kuin tällä hallituksen esityksellä, joka täällä tietenkin valiokunnan mietinnössä sitten enemmistön toimesta ollaan siunaa-massa.

Jos hieman konkretisoi tätä eroa hallituksen ja sosiaalidemokraattien välillä, niin se on se, että hallituksen esityksellä suurimmat hyötyjät näistä kaikista veronkevennyksistä, joita hallitus tekee, ovat sellaiset henkilöt, jotka tienaa yli 9 000 euroa. Tosi-asiassa näistä hallituksen veronalennuksista hyötyvät kaikista eniten henkilöt, jotka tienaa yli 9 000 euroa. Sosiaalidemokraattien linja on toinen. Nyt on tavallisten suomalaisten vuoro veronkevennyksissä. Senpä takia sosiaalidemokraattien esityksillä suurimmat hyödyt menevät heille, jotka tienaa alle 9 000 euroa kuukaudessa. Sosiaalidemokraatit käyttäisivät tämän veronkevennyksivarauksen nyt kokonaisuudessaan vahvistamaan suomalaisten pieni- ja keskituloisten ostovoimaa, sitä kautta palauttamaan luottamuksen talouteen ja sitä kautta saamaan myös kulutuskysynnän liikkeelle, jotta myös Suomen talouskasvu voisi piristyä.

Arvoisa puhemies! Jos hieman konkretisoi vielä, mitä siellä veronmaksajien lompakoissa tosiasiallisesti tapahtuu, niin otetaan muutamilla henkilöillä esimerkki. Jos tienaat 2 000 euroa kuukaudessa, niin näillä hallituksen esityksillä ensi vuoden osalta verorasitus kiristyy. Siis miettikää. Toista miljardia jaetaan veronkevennyksiä, ja tällaisten pienituloisten henkilöiden, esimerkiksi ahkerien myyjien, verorasitus kiristyy. Aika outo valinta. [Pia Viitanen: Outo valinta!]

Toinen esimerkki: 4 000 euroa kuukaudessa palkkaa saava opettaja. Jos hän kuuluu ammattiliittoon, niin hän ei valitettavasti hyödy näistä hallituksen veronkevennyksistä ollenkaan. [Pia Viitanen: Outo valinta sekin!] Kun toisella kädellä hallitus keventää veroja, niin toisella kädellä se kiristää tällaisen henkilön osalta.

Tai sitten otetaan esimerkiksi ahkera insinööri, jonka palkka on kuukaudessa vaikka 6 000 euroa. No, mitenäs hänen osaltaan ensi vuoden verotuksen osalta käy? Hänenkään

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

verotuksensa ei kevene yhtään näiden hallituksen veronkevennysten johdosta. On se aika kummallinen valinta.

Mutta sitten, kun me menemme tänne yli 9 000 euroon, niin siellä kyllä kevennykset alkavat näkyä. Kun me katsomme henkilöitä, jotka ovat sellaisilla kuukausituloilla kuin vaikkapa täällä ministeriaitiossa istutaan, ministerien tuloluokissa, niin sinne kyllä veronkevennyksiä tulee tuhansia euroja vuodessa. Tai jos menemme vielä siitä ylöspäin ja puhumme henkilöistä, jotka sitten sattumoisesti tienaa vaikka miljoonan vuodessa ansiotuloina, niin keskimääräinen veronkevennys tällaisille henkilöille näillä hallituksen esityksillä on yli 100 000 euroa.

Meistä tämä on kyllä väärä linja. Nyt on veronkevennyksissä oltava tavallisten suomalaisten vuoro, ja sen takia sosiaalidemokraatit ovat tehneet tähän hallituksen esitykseen laajat muutosesitykset, joilla todella päästään siihen, että koko veronkevennysvara käytetään pieni- ja keskituloisten ostovoiman vahvistamiseen ja Suomen talouden kannalta sen keskeisimmän ongelman ratkaisemiseen, joka liittyy nyt tähän luottamusputaan, niin että palautetaan tavallisten suomalaisten luottamus Suomen talouteen, kuluttamiseen ja päästään tästä kituvasta kasvusta eroon.

Siksimä, arvoisa puhemies, esitän, että käsittelyn pohjaksi otetaan sosiaalidemokraattien vastalause, jossa todella veropolitiikkaakin voi tehdä reilummin. [Timo Heinonen: Yleensä demarit verottaa reilusti!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

17.10 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Kannatan tätä Joona Räsänen esitystä. Se on hyvä esitys. SDP on tässä esityksessään nimenomaan tavallisen suomalaisen asialla, tavallisen pieni- ja keskituloisen suomalaisen asialla. Me ohjaisimme tämän veronkevennysvaran pieni- ja keskituloisille. Kyllä vuorineuvokset ja ne miljonäärit ja se ministeriaitionkin tulotason väki voivat hieman tässä taloustilanteessa odottaa.

Tämä on siinä mielessä hyvin outo arvovalinta hallitukselta, mitä edustaja Räsänen tuossa kuvasi, että toden totta, jos tienaat semmoisen 2 000, olet pienituloisen, niin verotus kiristyy, ja toden totta, jos olet keskituloisen, niin jää joko hitusia tai sitten nollilla ollaan, ja tämä ei ole kyllä mielestäni oikein. Tämä johtuu siitä, että toisaalla tehdään kiristys, toisaalla työhuonevähennys poistuu ja järjestäytyneen palkansaajan osalta tulee tämä ylimääräinen verosanktio, joka sitten syö monen, monen ihmisen veronkevennykset lähestulkoon kokonaan.

Tämän lisäksi hallituksen huonosta työllisyyden hoidon johdosta työttömyysvakuutusmaksut nousevat, ja silloin se, mitä sinne lompakkoon jää, on hyvin laiha siivu, se, mitä siellä lompakossa näiden hallituksen mainitsemien isojen veronkevennysten jälkeen on. Tämä on tosiasia, ja tosiasia on myöskin se, että näistä hyötyvät siellä lompakonkin puolella nimenomaan vain ne kaikkein rikkaimmat ja hyvätuloisimmat.

Puhemies! Tässä meidän vastalauseessamme, mitä me esitämme käsittelyn pohjaksi, on myös muita tiettyjä yksityiskohtia. Otan tässä yhden esimerkin. Hallitushan heikensi kotitalousvähennystä, ja meidän mielestämme tämä ei ole tässä tilanteessa oikein. Tämähän esimerkiksi lyö naisvaltaista yrittäjyyttä, pieniä yrityksiä. Me esitämme tässä omassa vastalauseessamme, että hoito- ja hoivatyön kotitalousvähennystä sekä kotitalousavun kotitalousvähennystä parannetaan. Tämähän mahdollistaisi esimerkiksi ikäihmisille mahdollisuuden asua kotona pidempään, ja samalla tällä konkreettisesti tuettaisiin niitä pieniä yrit-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

täjiä. Toivoisin, että hallitus vaikkapa näistä voisi ottaa koppia. Tuossa kyselytunnilla äsken puhuimme paljon yrittäjyydestä, ja siksipä olisi hyvä näitä naisvaltaisia yrittäjiä tämän kotitalousvähennyksen parannuksen mukaan tukea.

Puhemies! Tähän loppuun vielä esitämme muutaman ponnen. Toisessa me esitämme kotitalousvähennyksen laajentamista myös rivi- ja kerrostalojen remonteihin. Nythän omakotitaloremontit ovat mahdollisia, mutta asunto-osakeyhtiöiden osalta tämä ei ole mahdollista, ja olisi reilua tukea myös rivi- ja kerrostaloasunnoissa asuvien suomalaisten kotien remontointia. Muun muassa tällainen lausuma meillä tässä, puhemies, on.

Toinen lausumamme koskee oikeudenmukaisempaa verotusta niin, että myös täällä huojennettujen osinkojen puolella voitaisiin tehdä valtiovarainministeriön esittämät korjaukset.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

17.13 Juha Hänninen erk: Arvoisa puhemies! Puhumme nyt historiallisesta askeleesta kohti hallitusohjelman mukaista työn ja yrittäjyyden verotuksen keventämistä. Kyse ei ole yksittäisestä muutoksesta vaan kokoaan suuremmasta suunnanmuutoksesta. Kyse on siitä, että työstä ja ahkeruudesta jää suomalaiselle enemmän käteen. Me teemme nyt sen, mitä olemme luvanneet: työnteon verotusta kevennetään ja työn vastaanottamisen kannustimia vahvistetaan.

Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunta on puoltanut esitystä ja korostanut sen vaikutuksia työnteon kannattavuuden ja ostovoiman vahvistamiseen. Erityisen merkittävää on työtulovähennyksen korottaminen ja lapsikorotuksen kasvattaminen. Nämä toimet tukevat pieni- ja keskituloisia perheitä, siis heitä, jotka pyörittävät arkea ja pitävät tämän maan pyörät liikkeessä. Työ, yrittäjyys ja osaaminen ovat Suomen kasvun lähteet, ei velka eivätkä jatkuvat veronkiristykset.

Valiokunnan mietinnössä todetaan aivan oikein, että työn verotuksen keventämisellä vahvistetaan pitkän aikavälin kasvuedellytyksiä. Tämä on vastuullista talouspolitiikkaa, joka rakentaa perustaa vahvemmalle Suomelle.

Arvoisa puhemies! Turvallinen ja vakaa yhteiskunta rakentuu myös taloudellisesta turvallisuudesta, kun työntekeä kannattaa, julkinen talous vahvistuu ja hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus turvataan. Tämän hallituksen linja on selvä: vain työ luo kestävästä kasvua, ja kasvu luo turvaa. Työtä ei voida ostaa velaksi, vaan työpaikkojen on synnyttävä innovaatioista ja yrittämisestä. Turvallisuus ja talous kulkevat käsi kädessä. Tämä esitys on yksi osoitus siitä. Työlle ja yrittämiselle annetaan arvo. Suomalaisille annetaan uskoa tulevaisuuteen. Kasvu on jo käynnistymässä, eivätkä korkeat tuloverot saa olla sen hidasteena. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kallio, olkaa hyvä.

17.17 Vesa Kallio kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä hallituksen leikkuriin joutuva kotitalousvähennys on ollut erinomainen kannustin kodeissa tehtäville korjauksille sekä erilaisille arkea helpottaville toimille. Erityisesti se on ollut sitä ikääntyville ihmisille ja sairaille, jotka ovat voineet pidentää omassa kodissa asumistaan ja vähennyksen ansiosta ovat voineet hankkia muun muassa siivouspalveluja, joita he eivät olisi kyenneet itse tekemään. Tämä on nostanut iäkkäiden ja sairaiden elämänlaatua, mikä olisi ilman kotitalousvähennys-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

nystä jäänyt merkittävästi alhaisemmaksi. Kun hallituksen muiden päätösten seurauksena yhä useampi vanhus joutuu yhä pidempään tulemaan toimeen omillaan, olisi kotitalousvähennys edes pieni kädenojennus heidän suuntaansa, samoin erityisesti yksinyrittäjien ja naisyrittäjien suuntaan, jotka näitä palveluja tarjoavat.

Arvoisa puhemies! Keskusta ei hyväksy hallituksen leikkausta kotitalousvähennykseen. Säilyttäisimme sen vuoden 2024 tasoisena, ja lisäksi esitämme, että yksin asuvien kotitalousvähennystä korotettaisiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Sarkkinen, olkaa hyvä.

17.18 Hanna Sarkkinen vas: Arvoisa puhemies! Verotuksen tehtävänä on turvata hyvinvointivaltion rahoitus, tasata varallisuus- ja tuloeroja ja ohjata ihmisten käyttäytymistä. Vasemmistoliiton mielestä verotuksen peruslähtökohta on, että veroa tulee maksaa maksukyvyyn mukaan. Valitettavasti yhdessä sosiaaliturvaan tehtyjen leikkausten kanssa hallituksen tekemät muutokset verotukseen ovat tehneet Suomesta eriarvoisemman maan. Hallituksen verolinja antaa herkut niille, keillä jo on ennestään paljon, ja jättää muruset pienituloisille. Eniten hallituksen verolinjasta hyötyvät suurituloiset, kaikista eniten miljonäärit, jotka hyötyvät yli satatuhatta euroa vuodessa.

Orpon hallitus on vähentänyt verojärjestelmän progressiivisuutta. Sen takia vasemmisto peruisi suurituloisille kohdennetut veronkevennykset ja vahvistaisi tuloverotuksen progressiivisuutta. Emme hyväksy suurituloisille kohdennettuja marginaaliverojen ja solidarisuusveron kevennyksiä.

Vasemmistoliitto myös parantaisi pieni- ja keskituloisten työntekijöiden ostovoimaa siirtämällä niin sanotut kiky-maksut työnantajan maksettavaksi. Vuoden 2016 kilpailukykyopimuksessa siirrettiin palkan sivukulut työnantajilta enemmän palkansaajien maksettavaksi. Vasemmistoliitto vahvistaisi työntekijöiden ostovoimaa palauttamalla nämä palkan sivukulut takaisin työnantajien maksettavaksi. Siirto tukisi myös talouskasvua, sillä riittämätön kulutuskysyntä on tällä hetkellä merkittävin kasvun este Suomessa.

Kokonaisuudessaan esittämämme muutokset verotukseen ja palkan sivukuluihin vahvistaisivat pieni- ja keskituloisten ostovoimaa enemmän kuin hallituksen talousarvioesitys. Vasemmistoliitto ei kannata hallituksen esittämää avainhenkilöiden lähdeveron alenamista ja huojennusta Suomeen palaaville. Esitys heikentäisi verotuksen progressiota osaltaan.

Arvoisa puhemies! Emme poistaisi työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeutta. Ammattiyhdistysjäsenmaksujen verovähennysoikeuden poiston seurauksena joidenkin palkansaajien verotus jopa kiristyy. Tulonhankkimismenot ovat verotuksessa normaalisti vähennyskelpoisia, ja on hyvin poikkeuksellista säätää tulonhankkimismenoja vähennyskelvottomiksi. Työmarkkinajärjestöt neuvottelevat jäsentensä tulonmuodostukseen ja työehtoihin liittyvistä kysymyksistä, joilla on suoraa vaikutusta jäsenten tulon hankkimisen ja säilyttämisen kannalta. Palkansaajien näkökulmasta ammattiliiton jäsenmaksun verovähennysoikeuden poistaminen voi johtaa heikompaan palkka- ja tuottavuuskehitykseen kansantaloudessa, jos se heikentää järjestäytymisasteita. Tämä ei olisi myöskään julkisen talouden etu. Mikäli järjestäytyminen ja työehtosopimusten yleissitovuus heikkenevät, se voi pidemmällä tähtäimellä johtaa tuloerojen kasvuun, heikompaan palkkakehitykseen ja siten myös heikompaan verotulokehitykseen.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

Arvoisa puhemies! Käyttäisimme verotuksen lapsivähennyksen kasvattamiseen suunnatut rahat mieluummin lapsilisien korotukseen. Lapsivähennyksestä eivät hyödy pienituloiset, joten lapsilisän korottaminen olisi tasa-arvoisempi toimi, joka hyödyttäisi myös pienituloisimpia lapsiperheitä.

Säilyttäisimme työsuuhdepolkupyörien veroedun, sillä se kannustaa työntekijöitä ilmastoon ja terveyden kannalta suotuisaan käyttäytymiseen.

Emme poistaisi työntekijöiden mahdollisuutta tehdä verotuksessa työhuonevähennystä.

Arvoisa puhemies! Edellä mainituilla perusteilla ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otetaan vasemmiston vastalauseeseen 4 sisältyvät lakiehdotukset. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

17.22 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunnan verojaoston puheenjohtaja, edustaja Valkonen tämän keskustelun alussa esittelypuheenvuorossaan perusteli, että hallitus tekee nyt historialliset veronalennuspäätökset. Tämä pitää paikkansa kyllä siinä mielessä, että koskaan aikaisemmin ei ole tehty näin merkittäviä veronalennuksia yli 100 000 euroa ansiotuloa tienaaVILLE suomalaisille. Ne ovat erittäin merkittäviä ja, voi sanoa, historiallisen suuria.

Me ymmärrämme keskustassa marginaaliverotuksen ongelmatkin. Olisi hyvä, että meillä kaikilla jäisi riittävästi, myös suurituloisilla, käteen siitä palkasta, jotta se kannustaisi tekemään vähän enemmän vielä töitä. Perustelen nyten, miksi keskustan vastalause tai miksi me yleensä jätimme vastalauseen tähän ja mitä se vastalause sisältää, eli miksi me suunnaisimme nyt veronalennukset eri tavalla ja itse asiassa vielä voimakkaammin tekisimme sen kuin mitä hallitus on tekemässä? Meidän kohderyhmämme on tässä tavalliset keskituloiset suomalaiset palkansaajat, ne, jotka tienaaVat 2 500—6 000 euroa kuukaudessa, valtaosa suomalaisista. Kuten täällä edellä edustaja Räsänenkin on puheenvuorossaan todennut, tässä hallituksen mallissa he eivät juuri hyödy tästä veronalennuksesta.

Miksi tässä taloustilanteessa on tärkeää, että veronalennukset kohdistettaisiin juuri heihin? Sen takia, että he ovat se ryhmä, joka pyrkii elämään omalla palkkatyöllään ansaitsemilla tuloilla. Heillä ei enää tule juuri tukea muualta. He alkavat pikkuhiljaa maksaa, jos on lapsiperhe, täydet päivähoitomaksut, ja he yrittävät pärjätä arjessa kohonneissa kustannuksissa. Heillä on myös kulutustarpeita. Ja kun katsomme ja vertaamme Suomen palkkatulojen verotusta Ruotsiin, niin missä on suurin ero? Se on niissä, jotka tienaaVat reilu 4 000 euroa kuukaudessa. Opettajilla, joilla alkaa olla ikälisät, ero Ruotsiin on 6,6 prosenttiyksikköä, niinkin suuri. Keskusta kuroisi tätä eroa umpeen, koska he ovat niitä, joilla on kulutustarpeita.

Mikä on tämän hetken Suomen talouden yksi suurimmista ongelmista, kun se ei kasva? Se on se, että meillä ei ole kotimaista kulutusta riittävästi. Ne, joilla olisi varaa nyt kuluttaa, eivät kuluta. Tästä on esimerkkinä: Hyvätuloiset, jotka tienaaVat paljon ja joilla ei ole tarpeita kuluttaa, voivat sijoittaa rahoja, ja viime kuussa rahastosijoitukset olivat ennätystasolla Suomessa. Mutta niillä keskituloisilla, työtä tekevillä suomalaisilla, joille me suunnaisimme nyt veronalennukset, on kulutustarpeita, ja kun me heille annamme useamman satasen enemmän vuodessa rahaa, se menee kulutukseen suoraan. Sillä ostetaan harrastusvälineitä lapsille tai tehdään vaikka kotimaassa perheen lomamatka ja saadaan Suomen talouden pyörät pyörimään. Tämän takia kannattaa tässä taloustilanteessa nyten ohjata ve-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

ronalennukset ja voimistaa niitä veronalennuksia vielä voimakkaammin tavallisille suomalaisille keskituloisille, ja näin keskusta tekisi.

Me myös palauttaisimme kotitalousvähennyksen sille tasolle, mitä se oli ennen hallituksen jättileikkauksia, jotta me saisimme yritystoimintaa ja kasvua Suomeen luotua. Se aiheutti paljon työttömyyttä. Olen tavannut monta yrittäjää, jotka ovat kertoneet, kuinka he joutuivat useamman työntekijän irtisanomaan, kun enää kysyntä ei käynyt.

Ja kotitalousvähennyshän on merkittävä rakennusosalalle. Uudisrakentaminen on meillä historian alhaisimmalla tasolla, ja korjausrakentaminen: kahdeksan vuosineljänneistä peräkkäin korjausrakentaminen on Suomessa laskenut. Nyt tarvitaan voimakas paketti, jolla saadaan rakentaminen Suomessa liikkeelle, suomalaisille töitä, aktiviteettia ja tulevaisuudenuskoa.

Arvoisa puhemies! Keskusta näkee, että tämä pieni verotuki, joka on annettu työsuhdepolkupyöriin, on saanut ison pyörän pyörimään, ei pelkästään polkupyörät, vaan talouden pyörät, ja se on aiheuttanut sen, että tutkimustenkin mukaan niillä, jotka työmatkat pyöräilevät, on useampi sairauslomapäivä vuodessa vähemmän kuin niillä, jotka ajavat autolla. Nyt kannattaa katsoa koko kansantaloutta ja edistää työsuhdepyöräilyä. Tämä pieni tuki kannattaisi jättää. Sillä ei ole isoa merkitystä, mutta se kertoisi selkeän viestin kansalaisille: kannattaa liikkua, kannattaa pyöräillä työmatkat. Moni ostaa arvokkaan pyörän tai on ostanut työsuhde-edulla, ja silloin kun ostetaan semmoinen, sitä myös käytetään.

Arvoisa puhemies! Meillä on täällä vaihtoehtoinen ratkaisu, parempi ratkaisu, keskustan vaihtoehto verolinjaukseksi, josta hyötyisi enemmistö suomalaisista. Ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 2 sisältyvät lakiehdotukset.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

17.28 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Hyvät edustajakollegat ja muut täysistuntoa seuraavat! Tällä viikolla kuopukseni opiskeli synonyymejä. Kävin isänä niitä hänen kanssaan läpi, ja oli myös sana ”reilummin” esillä, ja tänään mielenkiintoisella tavalla sosiaalidemokraatit puhuivat verotuksesta, ja aiemmin he ovat käyttäneet ”reilummin”-sanaa ihan toisenlaisessa merkityksessä. Se on tarkoittanut sosiaalidemokraattien verolinjassa ”enemmän”, ja näin se on silloin, kun he todellisesti ovat päätöksiä päässeet tekemään.

Mutta tässä esityksessä, joka meillä tänään on käsittelyssä, nimenomaan tehdään reilumpia valintoja siitä näkökulmasta, että me kohdennamme nämä veronkevennykset isommalta osin pieni- ja keskituloisille. Työn verotus kevenee yhdellä miljardilla. Pieni- ja keskituloisten työtulovähennystä kevennetään 620 miljoonalla ja lapsikorotusta 100 miljoonalla. Ensi vuoden veronkevennyksistä kaksi kolmasosaa kohdentuu pieni- ja keskituloisille — kaksi kolmasosaa kohdentuu pieni- ja keskituloisille.

Niin kuin tässä mietinnössämme toteamme, käydään läpi laajasti tätä ensi vuoden veroratkaisua ja sen painotuksia, joihin jo tuossa alussa viittasin. Jäin miettimään, kun tässä keskustelussa nyt sai sellaisen kuvan, että meillä eivät suurituloiset osallistuisi millään tavalla tämän hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseen, niin eihän se pidä millään tavalla paikkaansa. Suomalaisista niin sanottu suurituloisin viidennes, eli 50 000 euroa tai sitä enemmän vuodessa tienaa, maksaa kaikista tuloveroista jo 60 prosenttia. Suomalaisista itse asiassa vain 3,5 prosenttia kuuluu joukkoon, joka tienaa yli 100 000 euroa vuodessa, mutta tältä joukolta me keräämme lähes neljänneksen, 25 prosenttia, meidän kaikista tulo-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

veroistamme. Eli kyllä hyvätuloiset osallistuvat yhteiskunnan talkoisiin ja tekevät sen kyllä, arvoisa vihervasemmisto-oppositio, aika reilusti.

Alle 30 000 euroa tienavia suomalaisia on yli puolet suomalaisista. Heidän osuutensa verotuloista on reilu kymmenesosa, ja itse asiassa noin 20 000 euroa vuodessa tienavat eivät maksa järjestelmässämme lainkaan tuloveroa. Kuntaveron alaraja taitaa olla noin 1 800 eurossa kuukaudessa. Eli progressio Suomessa toimii kyllä erittäin kovasti. Hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksesta leijonanosan kantavat hyvätuloiset, ja minunkin mielestäni tämä on aivan oikein, niin kuin tässä meidän mallissamme tapahtuu.

Mitä sitten me esitämme? Me esitämme, että me ylimmässä tuloluokassa teemme tämän muutoksen, jonka itse asiassa Ruotsissa demarit tekivät vielä rajummin vuonna 2020. Siellä yli 65 000 euroa vuodessa tienavilta kevennettiin verotusta viisi prosenttiyksikköä, ja siellä ei tullut tällaista huutoa, kun sen muutoksen teki sosiaalidemokraatit. Nyt 4—5 vuotta tuon päätöksen jälkeen Ruotsissa tehtiin laaja selvitys siitä, mitä tapahtui. Tämä muutos rahoitti itsensä 120-prosenttisesti, eli tulot lisääntyivät, kun Ruotsin demarit tekivät tämän muutoksen. No, tästä voi tulla siihen johtopäätökseen, että Ruotsissa on paremmat demaritkin.

Autoveron Ruotsi poisti yli 25 vuotta sitten, perintöveron yli 20 vuotta sitten, ja niissäkin pääärkkitehtina oli sosiaalidemokraatit, ja taitaa olla, että niissäkin isolta osin on säävutettu samanlaisia dynaamisia vaikutuksia esimerkiksi perintöveron kohdalla. No, me emme voineet perintöveroa poistaa. Sitä selvitettiin. Meidän Taloustilanteemme ei siihen mahdollisuuksia antanut, vaikka se itse itsensä tulisi rahoittamaan luovutusvoittoveron kautta joidenkin vuosien päästä. Mutta se alun lovi on sen verran jyrkkä, että se ei tässä ollut mahdollista, mutta me nostamme alarajaa 20 000:sta 30 000 euroon.

Tässä esityksessä käydään läpi omalta osaltaan ulkomailta tulevien palkansaajien lähdeverotus ja siihen tehtävät muutokset. Tällä muutoksella tavoitellaan sitä, että ulkomailla asuvien erityisasiantuntemusta omaavien henkilöiden tuloa Suomeen voitaisiin edesauttaa. Ehdotettujen muutosten tavoitteena on edelleen lain alkuperäinen tarkoitus eli houkuttella Suomeen erityisosaamista omaavia asiantuntijoita tuotannon, elinkeinoelämän, tutkimuksen kehittämiseksi. Lisäksi tarkoituksena on ollut saada Suomeen osaamista, jota Suomessa ei ennestään ole ollut. Tämä yhtenä muutoksena tässä esityksessä, kokonaisuudessa on.

Arvoisa puhemies! Niin kuin puheenvuoroni aloitin: ensi vuoden veronkevennyksistä kaksi kolmasosaa kohdennetaan pieni- ja keskituloihin. [Pia Viitanen: Mitä jää lompakkoon?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Vastauspuheenvuoro, edustaja Lohi, yksi minuutti, olkaa hyvä.

17.34 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan edustaja Heinosen puheenvuoroon vastata sillä tavalla, että minulla on tässä edessä hallituksen veromuutoksien taulukko siitä, mitä se tarkoittaa ilman että otetaan huomioon näitä tiettyjä vähennyksien poistoja eri tuloluokissa. Tästä käy ilmi, että jos tienaat 2 000 euroa kuukaudessa, joudut maksamaan ensi vuonna näitten veromuutosten takia 30 euroa enemmän veroa. Jos tienaat 5 000 euroa kuukaudessa, saat 60 euron veroalennuksen vuositasolla. Jos tienaat 6 000 euroa — olet jo asiantuntijatehtävissä — on tilanne nolla, plus miinus nolla. Mutta jos tienaat 9 000 euroa, saatkin hyötyä 1 130 euroa vuodessa, tai jos mennään huip-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

pujohtajiin, 20 000 kuukaudessa, niin saat 8 500 euroa veroalennusta vuodessa. Minusta tässä on pieni ristiriita siihen, mitä edustaja Heinonen sanoi, että nyt me annamme pieni- ja keskituloisille veroalennuksen, kun 20 tonnia kuussa tienaa saa 8 500 euroa vuodessa veroalennusta, 1 600 tienaa nollan ja kaksi tonnia kuussa tienaa joutuu maksamaan lisää veroja. Mihin ne alennukset pieni- ja keskituloisilta hävisivät? Ne hävisivät juhlapuheisiin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Muistutan edustaja Lohta ja kaikkia muitakin minuutin aikarajasta, kun vastauspuheenvuoroista on kyse. — Edustaja Viitanen, vastauspuheenvuoro, yksi minuutti.

17.35 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nimenomaan tässä pitäisi nyt katsoa, mitä sinne lompakkoon jää, ja sitä samaa minäkin ihmettelen, että mitä sen pieni- ja keskituloisen lompakkoon tällä hallituksen politiikalla jää. Hyvin valittavaa, puhemies, on se, että nämä luvut puhuvat puolestaan. Sinne jää joko miinusmerkki, pyöreä nolla tai sitten vain murusia, korkeintaan muutamia kympejä, pieni- ja keskituloisille.

Edustaja Heinonen, minä tässä nyt ihmettelen, näettekö ollenkaan tätä arvovalintaa tässä tilanteessa, kun samaan aikaan sitten ministeriäitioon tulee useita tuhansia, miljonääreille on varaa antaa veronkevennys, oikein tuntuva sellainen, ja samaan aikaan te aloitte teidän hallitustaipaleenne sillä, että te leikkasitte rajusti pienituloisten etuuksia, sosiaaliturvaa. Nyt te annatte pienituloisille ja keskituloisille tuskin mitään veronkevennyksiä. Näettekö te, edustaja Heinonen, mitään ristiriitaa näissä teidän arvovalinnoissanne?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ja vastauspuheenvuoro, edustaja Heinonen, yksi minuutti.

17.37 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin tuossa edellä kerroin, Ruotsissa sosiaalidemokraatit poistivat tuon ylimmän veroluokan yli 65 000 tienaaavilta. Ja miten kävikään? Se rahoitti itsensä 120-prosenttisesti. [Joona Räsänen välihuuto] Ruotsin valtio sai enemmän rahaa käytettäväksi oman hyvinvointiyhteiskuntansa rahoittamiseen kuin siinä tilanteessa, että tämä verotus oli siellä päällä.

Niin kuin totesin, se on koruton tosiasia, että pieni- ja keskituloisille kohdentuu kaksi kolmasosaa niistä ensi vuoden veronkevennyksistä, joista maamme hallitus on päättämässä. Se on totta, että joku kunta nostaa omaa kuntaveroaan, se vaikuttaa siihen, jollain on sähköpyörä tai työsuhdevähennys siinä, se voi vaikuttaa siihen, on erilaisia vaikutuksia, mutta näistä veronkevennyksistä kaksi kolmasosaa menevät pieni- ja keskituloisille.

Ja mikä oleellista, edustaja Viitanen, teidän vahtivuorollanne ostovoima Suomessa romahti. [Pia Viitasen välihuuto] Nyt se korjaantuu. Olemme tulossa samalle tasolle, missä se oli huippuvuosina.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Sitten palaamme puhujalistalle. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

17.38 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Köyhiltä otetaan ja samaan aikaan rikkaille ja suuryrityksille annetaan. Kyllä se niin on, että tämä on hallituksen talouspolitiikan suuri

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

linja, ja se linja on epäoikeudenmukainen. Nämä ensi vuodelle esitetyt veromuutokset jatkavat tätä samaa logiikkaa, eikä sitä voi kannattaa. Vasemmisto ei voi tietenkään tukea sellaista veropolitiikkaa, jolla tietoisesti ja entisestään kasvatetaan tuloeroja Suomessa.

Edustaja Sarkkinen piti hyvän puheen, jossa näitä muutoksia ja vasemmistoliiton linjoja esiteltiin kattavasti. Tämän hallituksen politiikan syvän epäoikeudenmukaisuuden lisäksi haluan vielä nostaa esille, että en voi myöskään kannattaa näitä työmarkkinajärjestöjen verovähennysoikeuden poistoja. Niin kuin kuultiin, se tulee tarkoittamaan sitten myös miinusmerkkejä tavallisille työntekijöille. Ajattelen, että se on jälleen yksi tapa, jolla hallitus heikentää työntekijän asemaa ja toimii täällä työnantajan etujen ajajana. Tämähän siis vain entisestään lisää sitä epätasapainoa, joka jo valmiiksi vallitsee työntekijän ja työnantajan välillä.

Sitten vielä viimeisenä haluan sanoa, että tämä työsuhdetukupöytäveroen poistaminen on mielestäni erittäin typerä teko. Se on typerää niin kestävästi liikkumisen, terveyden kuin ilmaston kannalta, ja on surullista, että hallitus halusi myös romuttaa tämän alan, joka nimenomaan edistäisi näitä hyviä tavoitteita, joita meilläkin täällä on.

Eli lopuksi: siksi kannatan edustaja Sarkkisen esitystä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

17.40 Saara Hyrkkö vihr: Arvoisa puhemies! Vihreän veropolitiikan pitkäaikainen tavoite on vihreä verouudistus, jossa ympäristöhaitoille asetetaan asiallinen hintalappu ja vastaavasti työn ja toimeliaisuuden verotusta voidaan keventää. Ajatellaan, että nämä viime vuosien päätökset keventää pieni- ja keskituloisten ansiotuloverotusta ovat tästä näkökulmasta oikeansuuntaisia, mutta haastavassa taloustilanteessa sosiaaliturvaleikkausten ja kasvavan lapsiperheköyhyyden keskellä nämä suurituloisten mittavat veroalet ovat kerta kaikkiaan ylimitoitettuja.

Kukaan ei ole täällä väittänyt, että suurituloiset eivät osallistuisi hyvinvointivaltion rahoittamiseen. Tietenkin osallistuvat, mutta tosiasia on, että juuri suurituloisten lompakkoon tämä hallitus sujauttaa suurimmat setelit samalla, kun köyhimmiltä leikataan. Se ei kerta kaikkiaan ole oikeudenmukaista eikä kokonaisuutena tarkastellen myöskään järkevää tilanteessa, jossa kaikki tulisi pitää samassa veneessä.

Suurituloisimpien verojen alentaminen ei ole perusteltua myöskään talouskasvun näkökulmasta. Suomen talouden kasvua hidastaa erityisesti heikko kotimainen kysyntä, ja tiedämme kuitenkin, että kaikkein varakkaimmat kuluttavat pienemmän osan tuloistaan kuin pieni- ja keskituloiset. Vihreät kohdistaisivat hallitusta suuremmat veronalennukset pieni- ja keskituloisille, mutta emme toteuttaisi kokonaisuudessaan yhtä suurta ansiotuloverotuksen keventämistä.

No, sitten näihin muutamiin muihin aiheisiin. Työnantajan maksamien oikeudenkäyntikustannusten verovapauden turvaamisesta kiitän, sitä olen itsekin esittänyt. Sen sijaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamiselle ei vihreiden mielestä ole perusteita. Se näyttäytyy osana tätä hallituksen yksipuolista ja epäreilua työmarkkinakokonaisuutta, joka on luonut poikkeuksellisen määrän epäluottamusta suomalaisen työelämään. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ovat luonteeltaan tulojen hankkimista ja säilyttämistä aiheuttavia menoja, ja Suomessa verotuksen keskeinen periaate on ollut, että tulosta saadaan vähentää sen hankkimiseen liittyvät menot ennen sen veron perumista ja nyt hallitus esittää tähän periaatteeseen aivan olennaisia poikkeuksia.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

No, mitä tulee tähän työsuhdepolkupyörien verovapauden poistamiseen, sitä esitystä vihreät niin ikään vastustavat. Tämä työsuhdepolkupyörien verovapaus on ollut itse asiassa yllättävänkin toimiva kannustin pyöräilyn lisäämiseen. Kun viime kaudella sitä esitimme ja sen toteutimme, niin ajattelimme, että sillä on positiivisia vaikutuksia, mutta ne ovat olleet itse asiassa vielä parempia kuin mitä uskalsimme odottaa. Siksi tämä päätös poistaa tämä verovähennys tuntuu erityisen lyhytnäköiseltä. Työsuhdepyörien käyttäjistä 45 prosenttia on ilmoittanut korvanneensa pyöräilyllä autoilua ja 79 prosenttia on lisännyt pyöräilyään. Pyöräilyn lisääminen on perusteltua paitsi ilmaston myös kansanterveyden näkökulmasta. Niitä hyötyjä kertyy esimerkiksi vähenevien sairauspoissaolojen ja työkyvyn ylläpidon muodossa. Tämän erittäin hyvin alkaneen kehityksen kampittaminen on täysin ristiriidassa myös hallituksen omien liikuntapuheidensa kanssa. Kaikkein parasta liikuntapolitiikkaahan on luoda puitteita ja kannustimia sille arkiliikkumiselle.

Hallituksen päätös on kova isku myöskin alan yrityksille. Tämä muutos on aiheuttanut ennennäkemättömän markkinahäiriön ja ajanut alan yritykset suhteettoman epävarmuuden tilaan ja suuriin vaikeuksiin. Verovapauden poistaminen näin nopeassa tahdissa edustaa poukkoilevaa veropolitiikkaa, joka on yritysten toiminnan kannalta kaikkein myrkyllisintä.

Työsuhdepolkupyörien verovapauden poistamisen sijaan hallitus olisi voinut puuttua mittaluokaltaan paljon suurempiin sekä talouden kannalta haitallisiin ja säilyttäviin tukiin. Esimerkiksi teollisen mittakaavan puunpolton verovapauden hinta on valtiolle yli 400 miljoonaa euroa vuodessa, kun taas tämän työsuhdepolkupyörien verovapauden poistamisen arvioidaan kerryttävän verotuloja vain noin 30 miljoonaa euroa sitten pitkässä juoksussa.

No, näillä perusteilla, arvoisa puhemies, esitän, että käsittelyn pohjaksi otetaan vihreiden vastalauseeseen 3 sisältyvät lakiehdotukset.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Furuholm, olkaa hyvä.

17.44 Timo Furuholm vas: Arvoisa puhemies! Vuoden 2026 veromuutokset vievät maamme siihen suuntaan, jonka hallituksemme on jo alkumetreillään valinnut, eli tuloerot kasvavat ja verotuksen peruseriaate, maksukykyyn suhteutettu verotus, heikkenee. Hallituksen esittämät veronkevennykset kohdistuvat ennen kaikkea suurituloisille samalla, kun pienituloisilta leikataan palveluista ja etuuksista. Toiset saavat sirottimella, toiset kauhalla.

Tässä tilanteessa olisi tärkeää toimia päinvastaisella tavalla ja vahvistaa verotuksen progressiota, kohdistaa helpotuksia niille, jotka niitä eniten tarvitsevat ja jotka euronsa kuluttavat kysyntää kasvattaen. Yksi tapa, jota vasemmistoliitto on jo pidempään ajanut, olisi siirtää kiky-maksut takaisin työnantajille. Näin vahvistaisimme pieni- ja keskituloisten ostovoimaa ja kotimaista kysyntää, juuri sitä, mikä talouskasvua tällä hetkellä eniten jarruttaa.

Arvoisa puhemies! Vastustan myös tätä työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamista. Kyse on täysin normaalista tulonhankkimismenosta, eikä sen rajaaminen ole millään tapaa perusteltua. Vähennyksen poistamisen tavoitteena on heikentää järjestäytymistä erityisesti matalapalkkaisilla aloilla. Yhtäkään varsinaista ongelmaa tällä ideologisella ay-jahdilla ei korjata, mutta pitkällä aikavälillä järjestäytymisen heikentäminen voi kyllä johtaa heikompaan palkkakehitykseen sekä kasvaviin tuloeroihin. Nämäkin tuottavat yhteiskunnalle lopulta ongelmia. Kyse on myös verotuksen osaoptimoin-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

nista ja sumutuksesta. Pienituloisen kohdalla toisaalla tulee pieni helpotus mutta toisaalla taas kiristys. Lopulta käteen jää murusia tai ei yhtään sen enempää kuin aiemminkaan, kun verorasite kasvaa.

Arvoisa puhemies! Lapsiperheet on huomioitu esityksessä lapsivähennyksen korotuksella, mutta vallitsevassa tilanteessa, jossa on arvioitu jopa 31 000 uuden lapsen ajautuvan köyhyyteen, tarvitaan laajempia toimia lapsiperheiden auttamiseksi. Vastalauseessamme ehdotammekin panostuksia lapsilisiin, jotta tukea kohdistuisi sinne, missä tilanne on vaikein. Itse ihmettelen suuresti tätä hallituksen välinpitämättömyyttä näitä edellä mainittuja arvioita kohtaan.

Arvoisa puhemies! Lopuksi totean, että verojärjestelmän tulee tukea myös kustannustehokkaasti terveyttä ja ilmastotavoitteita sekä suomalaisia yrityksiä, jotka niitä edistävät. Työsuhdepolkupyörien veroetu on ollut järkevä ja kustannustehokas ohjauskeino, eikä sitä tulisi poistaa. Olen tästä jättänyt aiemmin kirjallisen kysymyksenkin, ja vielä tähän päivään mennessä ei ole selvinnyt, mikä on veroedun poiston tosiasiallinen vaikutus valtiontalouteen. Alan yritysten kaatumiselle ja sen vaikutuksille on varmaan laskettavissa jonkunlainen hintalappu, joka ei tätä päätöstä tue.

Arvoisa puhemies! Tämä maa tarvitsee oikeudenmukaista ja taloudellisesti vaikuttavaa veropolitiikkaa. Hallituksen esitys ei sitä tarjoa, vasemmistoliiton vaihtoehto tarjoaa. Siksi kannatan edustaja Sarkkisen tekemää ehdotusta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rostila, olkaa hyvä.

17.48 Onni Rostila ps: Arvoisa puhemies! Syntyvyyden romahdus on valtava ongelma. Se ei koske vain Suomea, vaan syntyvyys laskee globaalisti. Ilman lapsia valtion budjetilta ja eläkejärjestelmältä putoaa pohja. Moni on silti nostanut kädet pystyyn ongelman edessä. Ratkaisuksi tarjotaan villejä ideoita maahanmuutosta. Esimerkiksi SDP:ssä on puhuttu 40 000 vuosittaisesta tulijasta, työnantajajärjestöissä jopa 50 000:sta.

Eräs tutkija kirjoitti Ylen kolumnissa, kuinka vauvapulasta valitetaan turhaan, kuinka nuoret aikuiset eivät enää halua lapsia siinä määrin kuin aiemmin ja että koska emme voi, eikä meidän ehkä pidäkään, vaikuttaa laskevaan syntyvyyteen, on etsittävä kehityksestä valoisia puolia. Mikä voisikaan olla tuo valoisa puoli? ”Meille mahtuu nyt paljon lisää maahanmuuttajia. Oikeastaan meidän on pakko saada lisää maahanmuuttajia. Tilanteen seurauksena Suomesta voi tulla paljon nykyistä kansainvälisempi ja jännittävämpi paikka.”

Ensinnäkin tarjottu selitys syntyvyyden laskulle on puolittomuus. Väestöliiton mukaan nollan lapsen ihanteen kasvu selittää vain pienen osan siitä, miksi niin moni suomalainen on lapseton. Suurin osa lapsettomista toivoisi tai olisi toivonut lapsia. Lisäksi ihmisten toiveiden ja toteutuvan lapsiluvun välille on vakiintunut huomattava vaje.

Syntyvyys on Suomessa ollut selvästi alle väestön uusiutumistason koko 2000-luvun, mutta päättäjät nukahtivat rattiin. Marinin hallituskin seisoj tumpu suorana, vaikka rahaa kyllä riitti kaikenlaiseen. Viime töikseen se poisti verotuksen lapsivähennyksen.

Tämä hallitus kohdentaa veronalennuksia työssäkäyville lapsiperheille. Palautimme lapsivähennyksen ja nyt tuplaamme sen. Muiden veronalennusten kanssa vaikutus on selvä.

Silti syntyvyyskriisi vaatii järeämpiä toimia. Lähitulevaisuudessa lapsivähennys tulisi moninkertaistaa. Se lähettäisi viestin siitä, että valtio sitoutuu lapsiperheiden tukeen.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

Valitettavasti syntyvyyskeskustelua ohjaa hätäinen johtopäätös. Koska syntyvyyden nostamista ei pidä kuulemma edes yrittää, tarjotaan ainoaksi vaihtoehdoksi maahanmuuttoa.

Palataan ideaan 50 000 vuosittaisesta tulijasta. Se tarkoittaisi 500 000:ta ulkomaalaista kymmenessä vuodessa, miljoonaa 20 vuodessa, pakkautuen kaiketi etelän kasvukeskukseen, kuten tähänkin asti. Samaan aikaan kantasuomalaisten määrä ja osuus putoaisivat dramaattisesti. Suomi muuttuisi niin nopeasti niin paljon, että on kysyttävä, mihin kulttuuriin tulijat edes teoriassa integroituisivat. Mitä tämä tekisi yhteiskunnan vakaudelle, kun tähänastinenkin kehitys repii railoja?

Maahanmuuttajat muuten ikääntyvät siinä missä suomalaisetkin. Se tarkoittaa, että ehdotus massasiirtolaisuudesta sisältää tietynlaisen pyramidihuijauksen. Maahanmuuton on jatkuttava aina vain, jotta väestön ikärakenne ei lähtisi uudestaan luisuun. Syntyvyyden ulkoistaminen onkin pikavippi, jonka ehtoja saa tihrustaa pienestä printistä.

Kukaan ei vastaa kysymykseen, mistä työllistyvät tulijat olisi tarkoitus repiä. Monissa väkirikkaissa ja korkean syntyvyyden kulttuureiksi mielletyissä maissa syntyvyys on jo nyt alle uusiutumistason: Kiina, Intia, Brasilia, Iran, Thaimaa, Indonesia, Vietnam, Turkki, Filippiinit ja niin edelleen. Vielä useampi alittaa uusiutumistason, jos laskeva trendi ei muutu. Toisin sanoen mitään tarpeisiimme soveltuvaa muun maailman ylijäämäväestöä ei ole eikä tule. Samalla jatkuvasti kasvava joukko maita on osaavimpien tulijoiden perässä.

Ainoa kestävä ratkaisu on panostaa kotimaiseen syntyvyyteen. Siinä otamme nyt vauvanaskelia, kuten amerikkalaiset sanoisivat.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

17.53 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Käsitlemme hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi laeiksi. Työn verotusta kevennetään ensi vuonna peräti noin miljardilla eurolla painottuen pieni- ja keskituloihin, [Pia Viitanen: Paljonko jää lompakkoon?] mutta myös suuremmat tuloluokat saavat osansa, kun ylimpiä marginaaliveroja lasketaan ja vuoden 2025 väliaikainen ylin porras poistetaan.

Näitä kovimpien tulojen veronkevennyksiä suomalainen vasemmisto tyylilleen uskollisesti pitää joinakin rikkaiden lahjomisina. Tässä kohtaa on hyvä muistaa, että kovatuloisimmat maksavat jatkossakin suuresti veroja ja marginaaliverojen kevennysten jälkeenkin jokaisesta ansaitusta lisäeurosta menee yli puolet verottajalle. Ei se kannusta esimerkiksi lääkärin tulotasolla kovin paljon lisätöihin, vaikka tarvetta varmasti paikoin olisikin.

Yleisesti ottaen marginaaliverojen kevennys on kasvutoimi, joka voi rahoittaa itsensä parhaimmassa tapauksessa jopa kokonaan takaisin parempana toimeliaisuutena. Tämän aika näyttää, mutta näistä on ulkomailla aivan hyviä kokemuksia.

Arvoisa puhemies! Kaikkiaan hallitus keventää työn verotusta jopa 1,8 miljardilla eurolla. Työnteosta tulee siis kannattavampaa kaikissa tuloluokissa. Tämä on oikea suunta. Palkansaajien ostovoimaa on entisestään tuettava, ja palkasta on jätävä enemmän käteen työtä tekeväille.

Työtulovähennyksen lapsikorotusta nostetaan 105 euroon per lapsi, mikä on tärkeä kädenojennus lapsiperheille. Kun nykyinen hallitus aloitti työnsä, lapsivähennys oli pyöreä nolla — siis pyöreä nolla. On siis helppo todeta hallituksen veropolitiikan olevan lapsiperhemyönteistä, ja ainakin itse toivoisin syntyvyyskriisissä olevassa maassamme entistäkin

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

suurempaa lapsivähennystä tulevaisuudessa. Suunta tässäkin on kuitenkin juuri oikea. Tämän lain ansiostahan kolmilapsinen perhe maksaa yhteensä yli 600 euroa vähemmän veroja vuodessa.

Arvoisa puhemies! Jonkin verran kritiikkiä on tullut myös työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuuden poistosta, mutta vähemmälle huomiolle on jäänyt se, että näin tapahtuu sekä työntekijöiden että työnantajien puolelta ja työttömyyskassojen jäsenmaksu säilyy vähennettävänä tulevaisuudessakin. Opposition vastalauseet ottavat kantaa aika paljonkin erilaisiin verovähennyksiin. Ne kuitenkin tekevät sinänsä jo verojärjestelmästä monimutkaisemman ja byrokraattisemman, minkä vuoksi vähäisempi määrä erilaisia vähennyksiä tarkoittaa myös selkeämpää verotusta kansalaisille. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

17.57 Merja Rasinkangas ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä olevalla hallituksen esityksellä kevennämme vuoden 2026 ansiotuloverotusta painottuen pieni- ja keskitulolaisiin. Lisäksi tulee vielä erillinen veronalennus lapsiperheille. Ostovoima on jo nyt kasvanut, ja näiden hallituksen päätösten ansiosta ostovoima tulee entisestään kasvamaan. Kolmen lapsen perheessä pelkästään työtulovähennyksen lapsikorotuksen myötä palkasta jää 630 euroa enemmän käteen. Tähän päälle vielä lisätään työn verotuksen vähennykset. Veronalennukset tulevat näkymään merkittävästi tavallista työtä tekevän suomalaisen lompakossa, erityisesti vielä lapsiperheiden lompakoissa. Työntekijä on palkkansa ansainnut, ja tämän lain myötä hän saa omasta palkastaan isomman siivun itselleen. Se on oikein. Samalla saadaan myös Suomen talouteen piristysruiske.

Arvoisa puhemies! Tämän hallituskauden aikana kevennämme työn verotusta yhteensä liki 1,8 miljardilla eurolla painottuen pieni- ja keskitulolaisiin. Esityksen myötä vuonna 2026 verotus kevenee noin miljardilla eurolla. Esitys on hyvä ja kannatettava. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Mikkonen, olkaa hyvä.

17.58 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Ihan ensimmäiseksi kannatan edustaja Saara Hyrkön tekemää esitystä.

Todellakin tämä hallituksen esitys on meidän vihreiden mielestä siinä mielessä hyvin epätasapainoinen, että tässä todellakin kaikkein varakkaimmat saavat kaikkein suurimman veronalennuksen, eivät ainoastaan absoluuttisesti vaan myös suhteellisesti. Samanaikaisesti hallituksen politiikan vuoksi valtavien menoleikkauksien takia, jotka kohdistuvat erityisesti lapsiin ja nuoriin sekä jo valmiiksi heikoimmassa asemassa oleviin, STM:n vaikutusarvion mukaan näillä päätöksillä jopa 31 000 lasta sysätään köyhyysrajan alapuolelle. Me muistamme varmasti 90-luvulta ne ajat ja sen lapsiperheköyhyyden ja ne nuoret, joista valitettavasti moni ei näiden lamavuosien jälkeen saanut elämästä kiinni, ja nyt tätä samaa virhettä ollaan toistamassa.

Hallitus perustelee näitä veronalennuksia sillä, että halutaan lisätä kotimaista kulutusta. Mutta sen takia tietysti veronalennuksia tulisi ennen kaikkea suunnata niille kaikkein pienituloisimmille, koska juuri heidän rahoistaan menee melkein kaikki suoraan kotimaiseen kulutukseen. Sen sijaan nämä veronalennukset kaikkein rikkaimmille eivät kanavoidu samalla tavalla kotimaiseen kulutukseen.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

Usein sanotaan niin, että sitä tulee verottaa enemmän, mitä halutaan vähemmän, ja sitä, mitä halutaan enemmän, tulisi verottaa vähemmän. Näin me vihreät ajattelemme. Me ajattelemme, että verotuksessa tulisi ennen kaikkea verottaa niitä haittoja, mitä syntyy yhteiskunnalle, esimerkiksi ympäristöhaittoja tai terveyshaittoja, ja ajattelemme, että sen sijaan työntekeä ja yrittämistä sinänsä tulisi verottaa kevyemmin. Tämä niin sanottu vihreä verouudistus olisi se, jossa pitäisi päästä eteenpäin, mutta valitettavasti tällä hallituskaudella siinä on pikemminkin pakitettu, kun esimerkiksi fossiilisten verotusta on kevennetty.

Sitten tietysti mielenkiintoista tässä keskustelussa on ollut se, että tässä on kovasti vaikuteltu, että kaksi kolmasosaa ansioveron alennuksista kohdistuu pieni- ja keskituloisille. No, tietysti se on näin, kun katsotaan sitä, kuinka paljon julkista rahaa, valtion rahaa, näihin veronkevennyksiin laitetaan. Mutta kun katsomme sitä, kenen verotus aidosti kevenee, niin he eivät suinkaan ole eniten tai jopa kaksi kolmasosaa -suhteessa nämä pieni- ja keskituloiset, vaan he ovat todella ne kaikkein hyvätuloisimmat. Sen takia tietysti, kun pieni- ja keskituloisia on niin paljon, tästä valtion potista tavallaan kaksi kolmasosaakin kohdistuu tähän veronalennukseen, mutta todellakaan siellä lompakossa tämä ei näin näy, vaan se näkyy päinvastaisesti. Kaikkein hyvätuloisimmat saavat kaikkein eniten veronalennuksia niin suhteellisesti kuin myös absoluuttisesti.

Me emme myöskään kannata työmarkkinajärjestöjen verovähennysoikeuden poistoa. Suomi on Kansainvälisen työjärjestön, ILO:n, jäsenenä sitoutunut edistämään työmarkkinaosapuolten järjestäytymistä. Kyllähän tämä esitetty verovähennysoikeuden poisto on omiaan heikentämään työntekijöiden järjestäytymisastetta, joten siinäkin mielessä tämä esitys on Suomen sitoumusten kanssa ilmeisessä ristiriidassa.

Hallitus poistaa myös muuntyyppisiä verovähennyksiä. Tässä todellakin on jo tullut esille esimerkiksi tämä työsuhtepolkupyörien verovähennyksen poisto, joka on varsin typerää politiikkaa monelta kantilta. Se on toisaalta typerää sen takia, että meidän pitäisi saada ihmisiä liikkumaan ja tämä etu on ollut sellainen, että ihmiset todellakin ovat innostuneet pyöriilemään sen myötä. Toisaalta me ollaan nähty, että tällä on ollut myös merkittävää taloudellista vaikutusta, koska tämä on valtavasti piristänyt polkupyöräkauppaa ja sitä kautta maksanut itsensä milteipä takaisin. Tämä on ollut, niin kuin edustaja Hyrkkö tuossa edellä kertoi, niin, että silloin, kun tämä vähennys luotiin viime hallituskaudella, tämä verovähennyksen taloudellinen puoli ja sen vaikutukset toteutuivat paljon paremmin kuin silloin osattiin edes ajatella. Senkin takia tämä on taloudenkin näkökulmasta tyhmää politiikkaa.

Todellakin tietysti kukin hallitus tekee aina oman näköistänsä politiikkaa. Kyllä tässä nyt näkee sen, että tämänhetkinen hallitus ei halua huolehtia kaikkein pienituloisimmista vaan se haluaa suunnata kaikkein suurimmat veronkevennykset kaikkein hyvätuloisimmille. Itse ajattelen, että tässä tilanteessa, kun taloustilanne on vielä haastava ja meidän täytyisi tietysti tavallaan kaikkien yhdessä osallistua tämän taakan jakamiseen, ei ole oikeudenmukaista se, että kaikkein eniten siihen joutuvat osallistumaan suhteellisesti kaikkein pienituloisimmat.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Savio.

18.04 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys ensi vuoden tuloveroasteikoksi ja tuloverolaiksi sisältää useita parannuksia nykytilanteeseen nähden.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

Esimerkiksi työtulovähennyksen lapsikorotus nousee 105 euroon vuodessa, ja se on erittäin hyvä uutinen työssäkäyville lapsiperheille, koskeehan lapsikorotus molempia huoltajia ja heidän kohdallaan kaikkia perheen lapsia. Esimerkiksi kolmilapsisessa perheessä lapsikorotuksen tuoma nettohyöty on jatkossa 630 euroa vuodessa. Se on erittäin merkittävä kädenojennus lapsiperheille, varsinkin kun otetaan huomioon se, että tämän vaalikauden alussa lapsikorotusta ei sisältynyt lainkaan tuloverolakiin.

Arvoisa puhemies! Tämän tuloverolakiesityksen ja yleisemminkin hallituksen veropolitiikan laaja kuva on se, että hallitus keventää työn ja yrittämisen verotusta ja vahvistaa palkansaajien ostovoimaa. Verotus kevenee peräti yli miljardilla eurolla, ja se tulee väistämättä näkymään tuntuvasti sekä ostovoimassa että työnteon kannustavuudessa.

Arvoisa puhemies! Hallitus pyrkii myös houkuttelemaan takaisin Suomeen täältä aiemmin muualle muuttaneita Suomen kansalaisia, joilla on työelämän tarpeisiin vastaavaa erityisosaamista. Näiden ihmisten on helppo kotiutua Suomeen ja sopeutua yhteiskuntaamme, ja heidän työpanoksensa tulee olemaan hyvin tärkeää talouskasvun luomisessa.

Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunta katsoo tarpeelliseksi laajentaa veropohjaa, yksinkertaistaa verojärjestelmää ja alentaa verokantoja. Tähän näkemykseen on erittäin helppo yhtyä. Veropohjan laajentamisen ja yhtenäistämisen tavoite on nähtävissä muissakin hallituksen esityksissä, muun muassa siinä, jolla puututaan eräiden listaamattomien yhtiöiden keinotekoisista holdingyhtiöjärjestelyistä aiheutuvaan hyvin matalan osinkoverotuksen ongelmaan. Tämä epäkohta on nyt korkea aika poistaa, ja vuodenvaihteessa näin myös tapahtuu hallituksen esityksen myötä.

Arvoisa puhemies! Tällä nyt käsittelyssä olevalla esityksellä vahvistetaan kotimaista kysyntää, kevennetään nykyistä erittäin korkeaa progressiota, joka kohdistuu muun muassa korkeasti koulutettuihin asiantuntijoihin, parannetaan työnteon kannustimia ja yksinkertaistetaan verojärjestelmää, helpotetaan lapsiperheiden arkea ja autetaan houkuttelemaan Suomeen täältä aiemmin pois muuttaneita erityisosaajia. Nämä kaikki ovat erittäin järkeviä tavoitteita.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalli.

18.08 Eeva Kalli kesk: Arvoisa rouva puhemies! Suomen talous- ja työllisyystilanne on vaikea. Kasvu ei ole lähtenyt vetämään, vaikka sitä on hallituksen toimesta lupailtu jo ties miten pitkään.

Verotus on viisaasti käytettynä erinomainen väline kasvun vauhdittamiseen. Tässä vaikeassa julkisen talouden tilanteessa verotoimet on kuitenkin kohdennettava viisaasti ja kustannustehokkaasti, eli siten, että niiden vaikuttavuus on mahdollisimman suuri.

Hallituksen valinnat ovat tässä suhteessa valitettavasti osin hyvin huonosti harkittuja. Rahaa käytetään paljon, mutta vaikutukset jäävät kasvun näkökulmasta vaatimattomiksi. Kuten edustaja Lohi äsken kuvasi käydessään läpi vaikutuksia eri tuloluokkiin, on veronkevennysten vaikutus monien keskituloisten osalta tosiaan hyvin pieni, osan kohdalla vaikutus lompakkoon on jopa puhdas plus miinus nolla. Ja kun yhtälöön vielä lisätään hallituksen esittämät veronkiristykset, eli lukuisat vähennysten poistot tai heikennykset, kuten täällä jo moneen kertaan todetut etätyön, työsuhdepolkupyörän tai työmarkkinajärjestöjen jäsenyyteen liittyvät verovähennysten poistot tai jo aiemmin tehty kotitalousvähennyksen heikennys, tarkoittaa tämä useiden tavallisten keskituloisten palkansaajien osalta sitä, että verotus kiristyy, ei siis kevene, vaan kiristyy. Eli heille siis ei jää enempää rahaa käteen,

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

vaan vähemmän rahaa käteen, ja siksi keskusta tekisi useita veropäätöksiä toisin, niin mitoituksen kuin kohdennuksen osalta.

Suurin ero keskustan ja hallituksen veropäätösten välillä on se, että keskusta kohdentaisi suurimmat veronkevennykset nimenomaan keskituloisille, ei siis suurituloisille, kuten hallitus esittää. Miksi keskituloisille? Koska tämä laaja, ahkera keskituloisten suomalaisen joukko on Suomessa se suurin veroja maksava joukko. Näin se on. Keskituloiset työntekijät ja yrittäjät tekevät valtavasti töitä, maksavat paljon veroja, mutta joutuvat silti jatkuvasti tinkimään kulutuksestaan, koska rahat eivät siltikään tunnu riittävän edes kaikkeen välttämättömään, saati tarpeelliseen ja arkea helpottavaan. Siksi veronkevennysten kohdistaminen nimenomaan tälle keskituloisten joukolle olisi myös kasvun ja työllisyyden näkökulmasta järkevää, sillä rahat menisivät suurelta osin suoraan kulutukseen ja siten talouden vauhdittamiseen.

Arvoisa rouva puhemies! Tästä syystä kannatan edustaja Lohen tekemää esitystä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kallio.

18.10 Vesa Kallio kesk: Arvoisa rouva puhemies! Täällä ovat edustajat Lohi ja Kalli pitäneet erinomaisia puheenvuoroja, mutta joitain nostoja vielä erikseen sieltä.

Hallitushan esittää, että tuloverolakia muutettaisiin siten, että omassa tai perheen käytössä olevan asunnon tai vapaa-ajan asunnon kustannukset eivät olisi jatkossa palkkatulon hankkimisesta johtuvia vähennyskelpoisia menoja. Hallituksen mukaan esimerkiksi asunto- tai osakesijoittamista harjoittava voisi saada vähennystä pääomatuloista, vaikka tavalinen palkansaaja ei saisikaan sitä työtuloistaan.

Tämän hallituksen tekemän muutoksen seurauksena verotus kiristyisi noin 360 000 palkansaajalta. Veroasteen keskimääräisen muutoksen arvioidaan olevan noin 0,2 prosenttiyksikköä ja keskimääräisen muutoksen noin 158 euroa vuodessa. Monelle meistä täällä salissa tuo summa varmaan tuntuu ja kuulostaa pieneltä, mutta monelle sillä on suuri merkitys.

Arvoisa puhemies! Keskusta ei hyväksy hallituksen aikomusta heikentää etätöiden tekemisen taloudellista kannustinta ja kiristää tällä tavoin palkansaajien verotusta. Me säilyttäisimme työhuonevähennyksen nykyisellään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

18.12 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tähän hallituksen esitykseen valiokuntaryhmä sosiaalidemokraateilta on tehnyt vastalauseen, jossa todetaan muun muassa seuraavaa: ”Kannattavan työn vastaanottamisen saavuttamiseksi on hyvä, että työntekijä pystyy vähentämään kohtuullisen osan matkakuluistaan verotuksessa. Hallituksen esittämä polttoaineveron alennus on työmatkavähennystä kalliimpi ja huonommin kohdistuva keino vaikuttaa työmatkakustannuksiin. Kaupunkialueiden laidoilla suurin työmatkakustannuksia kompensoiva toimi on työmatkavähennyksen matala omavastuu, kun taas haja-asutusalueilla työmatkavähennyksen vuosittaisen katon maksimin saavuttamisen jälkeen työn vastaanottaminen muuttuu vähemmän kannattavaksi. Sosiaalidemokraatit esittävät korotetun työmatkavähennyksen tason jatkamista näistä syistä.”

Hallituksen esitys ammattiliittojen jäsenmaksun verovähennysoikeuden poistosta on myös peruttava, ja tätäkin myös sosiaalidemokraattinen valiokuntaryhmä on vastalausees-

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

sa esittänyt. Hallitus kehuu ostovoiman parantumisella, ja tosiasia on, että ostovoima on noussut isolta osin ammattiliittojen neuvottelemien palkankorotusten ansiosta. Hallitus siis tällä ammattiliittojen verovähennysoikeuden poistolla leikkaa duunarin ostovoimaa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Furuholm.

18.13 Timo Furuholm vas: Arvoisa rouva puhemies! Tässä edellä pidettiin pari puheen- vuoroa siitä, miten verotus ja syntyvyys ovat yhteydessä, ja vaikka nyt molemmat edusta- jat, ketkä tästä asiasta puhuivat, täältä jo poistuivatkin, niin ihan muutama oma ajatus tästä:

On totta, että tämä lapsivähennyksen korotus helpottaa niitä perheellisiä, jotka työelä- mässä ovat, varsinkin niitä yksinhuoltajia, joilla siellä kotona vaikka niitä hoidettavia on, mutta sitten samaan aikaanhan hallitus tekee valtavasti, ja on jo tehnyt, toimia, jotka lisää- vät tätä epävarmuutta.

Uskoisin, että ihminen, joka jälkikasvua suunnittelee tai sellaisen tahtoisi, pohtii myös tätä laajempaa kuvaa. Hallitushan on heikentänyt valtavasti yhteiskunnan turvaverkkoja, jolloin jokainen lapsia suunnitteleva pohtii sitä, että jos ei ole siellä työelämässä, niin mi- ten yhteiskunnan turvaverkot ottavat sinusta kopin silloin, kun sitä työtä ei ole tarjolla. Ja ehkä juuri näinä aikoina, kun työttömyys on valtavasti kasvanut, tämä pohdiskelu on enem- män ajankohtaista kuin tuossa muutama vuosi sitten.

Samaan aikaan, liittyen tähän työelämään, hallitus on heikentänyt näitä työelämän peli- sääntöjä, ja heikentää yhä edelleen. Tulossa on potkulaki, joka helpottaa irtisanomisia, määräaikaisten työsopimusten tekemistä pyritään helpottamaan, ja on heikennetty jo mui- ta työntekijän asemaan vaikuttavia ehtoja, joten sanoisin nyt näin tähän syntyvyyskeskus- teluun, että ei se tällä yhdellä hallituksen esityksellä ja lapsivähennyksen korotuksella juu- rikaan muuksi muutu, ellei tämä iso kuva tässä pikkuhiljaa muutu. Eli hallitus samaan ai- kaan, kun se työelämässä oleville lapsiperheille tekee näitä veronalennuksia, se kohdistaa valtavaa painetta niille lapsiperheille, kaikista pienituloisimmille lapsiperheille, jotka siel- lä työelämässä eivät ole. Nämä arviot, kuten edustaja Mikkonen tässä edellä jo mainitsi, 31 000 uudesta lapsesta, jotka ajautuvat lapsiperheköyhyyteen, ovat sellaisia lukemia, että kyllä näitä ne ihmiset, jotka sitä jälkikasvun hankkimista suunnittelevat, pohdiskelevat. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Viitala.

18.16 Juha Viitala sd: Arvoisa rouva puhemies! Veroalennukset kaikkein varakkaimmil- le lisäävät yhteiskunnan polarisoitumista, ja verojärjestelmän tulee olla ennustettava, mut- ta hallituksen veropolitiikka on aika poukkoilevaa, kuten ovat myös ne kasvutoimet, joista tänään puhuimme kyselytunnilla. Otan tässä pari asiaa esille ihan pointtina.

Muun muassa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistami- nen on virhe. Se on oikeastaan jatkumoa siihen politiikkaan, mitä hallitus on harjoittanut, eli palkansaajien aseman heikentämiseen ja myöskin ammattiliittojen aseman heikentämi- seen. Pelkään tämän aiheuttavan sitä, että ammattiliittojen järjestäytyminen laskee ja sitä kautta suomalainen työelämä kärsii. Ihan esimerkkinä vaikka nämä työperäiset hyväksi- käyttötapaukset, joita on tullut esille: muistuttaisin, että aika monesti ammattiliitot ovat juuri niitä, minkä kautta nämä asiat tulevat esille. Mikäli järjestäytyminen laskee, niin koko liiton toiminta tietenkin siinä kärsii.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

Tarvitaan myös kannustavampaa verojärjestelmää esimerkiksi työssä käymiseen, ja au-toilu on monesti se ainut keino pitkissä välimatkoissa. Muun muassa omassa kotimaakun-nassani Satakunnassa monesti oman auton käyttö on välttämättömyys työssä käymiselle. Sillä tavalla myös tämä työn vastaanottamisen kannuste on tämä, että voidaan näitä koh-tuullisia matkakuluja verotuksessa sitten vähentää.

Veropäätöksillä itse asiassa saadaan aika paljon tuettua sisämarkkinaa, joka nyt on saatu sakkaamaan tämän hallituksen aika lailla pelottelevalla retoriikalla, mitä pari vuotta on saatu kuulla. Muun muassa kotitalousvähennys on sellainen asia, millä saadaan kotimark-kinaa piristettyä, ja siihen selkeä tarve on. Esimerkiksi jos ulotettaisiin kotitalousvähennys nykyistä laajemmin kerrostalo- ja rivitaloasukkaiden käyttöön, niin sillä tavalla myös sit-ten saataisiin vähän siihen rakennusalaankin elpymistä.

Tässä muutama nosto tähän veroasiaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mikkonen, Krista.

18.18 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Halusin vielä nostaa tähän esille sen, mitä tuolta äsken pitkistä puheenvuorosta unohdin.

Täällä on monta kertaa tullut nyt hallituspuolueiden puolelta esille se, että tämä esitys si-sältää myös työtulovähennyksen lapsikorotuksen, joka on minusta hieno asia. Minusta on ihan hieno asia, että me tuemme lapsiperheitä. Se on merkittävä ojennus lapsiperheille, ja se on hieno juttu. Samanaikaisesti hallituspuolueet eivät ole kertoneet sitä, että hallitus sen sijaan työttömien lasten osalta tekee täysin päinvastaista politiikkaa. Elikkä hallitushan on työttömyysturvan lapsikorotuksen poistanut. Tässäkin näkyy tavallaan se hallituksen ide-ologia siitä, että niillä, joilla menee jo hyvin, niissä perheissä, joissa vanhemmat ovat töis-sä, tätä työtulovähennystä kasvatetaan, mikä on, niin kuin sanoin, minusta ihan hyvä asia, mutta sitten näissä perheissä, joissa vanhempi tai vanhemmat ovat työttömiä, tuloja leika-taan tai on leikattu tällä työttömyysturvan lapsikorotuksen poistamisella. Näin myös lapsi-perheet entistä enemmän eriytyvät, lasten maailma entistä enemmän eriytyy, ja kuten to-dellakin arvio on sosiaali- ja terveysministeriöltä, nämä hallituksen päätökset kaiken kaik-kiaan sysäävät 31 000 uutta lasta köyhyyteen.

Tällä viikolla Pelastakaa Lapset ry järjesti tässä talossa keskustelutilaisuuden kansan-edustajille tai mahdollisuuden tulla keskustelemaan sellaisten nuorten kanssa, jotka itse elävät köyhässä perheessä. He kertoivat meille arjen kokemuksia siitä, mitä se on. Sehän ei ole pelkästään vain sitä, että et pysty hankkimaan jotakin sellaista tavaraa, mitä toisella on. Sillä on myös valtavat sosiaaliset vaikutukset: vaikutuksia kaverisuhteisiin, vaikutuksia mahdollisuuksiin harrastaa, vaikutuksia olla mukana yhdessä muiden kanssa, kun ei pysty lähtemään, kun muut kaverit lähtevät leffaan, ei pysty lähtemään, koska ei ole rahaa. Tai nämä nuoret joutuvat ottamaan jo hyvin pienestä pitäen vastuuta perheestä, vanhemmis-taan. He aistivat sen, miten vanhemmilla on huoli rahan puutteesta, ja koettavat itse tasa-painottaa sitä tilannetta ja kantaa sellaista taakkaa ja huolta, mitä yhdenkään lapsen ja nuo-ren ei pitäisi joutua kantamaan. Nyt näillä päätöksillä, mitä hallitus on tehnyt, näitä nuoria ja lapsia tulee tässä maassa olemaan entistä enemmän.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vähämäki.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

18.21 Ville Vähämäki ps: Kunnioitettu puhemies! Pohdin talouskasvun osatekijöitä. Käytännössähän, kun yhteiskuntaan tehdään lisää työtunteja, se on yksi komponentti. Sitten myöskin käytössä oleva pääoma ja tuotannon tekijät ovat toisena osatekijänä. Kolmas on tietenkin tuottavuus, joka koostuu osaamisesta, teknologiasta, tutkimuksesta, kehityksestä ja innovaatioista.

Hallitushan on tehnyt tki-panostuksia ja tki-vähennyksen. Ne ovat yhteisiä, ja koko eduskunta on itse asiassa ollut tekemässä nämä tki-panostukset. Sitten hallituksen toimenä luvitus, yhden luukun malli: tällä saadaan kyllä tuottavuutta lisää.

Tässä hallituksen esityksessä kasvatetaan ostovoimaa, lisätään kannustimia ottaa lisää työtä vastaan. Se on tämän esityksen keskeinen tekijä, että tämän jälkeen kaikilla on hiukan kannattavampaa ottaa joka tuloluokassa enemmän töitä vastaan. Se lisää työtunteja yhteiskuntaan, eli tämä on käytännössä kasvutoimi.

Sitten kun katsotaan tätä käytössä olevaa pääomaa ja tuotannontekijöitä yhtenä talouskasvun osatekijänä, niin käytännössä hallitus on listautumiskynnystä laskenut ottamalla käyttöön tämän EU:n Listing Actin ja sen kansalliset joustot. Mutta sitten tänäänkin on keskusteltu siitä, miten pääoman saanti pankista on se ongelmallinen. Eli käytössä oleva pääoma meillä on tällä hetkellä se talouskasvua hillitsevä tekijä, joten tähän meidän täytyisi yhdessä pystyä keksimään joitakin keinoja, miten me saadaan entistä enemmän pankit luotottamaan hyviä ideoita tässä yhteiskunnassa. Siinä saadaan sitten talouskasvua myöhemmin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen.

18.23 Mikko Polvinen erk: Arvoisa rouva puhemies! Kuten varmaan tiedättekin, tulen tuolta vähävaraisten maakunnasta, Kainuusta. Vaikka meillä talous on kasvanut 10 vuotta putkeen maakunnassa, niin silti meillä on vähävaraista väkeä, ja olisi hienoa olla politiikan Robin Hood ja ottaa rikkailta ja antaa köyhille.

Edustaja Mikkonen toi tuossa esille, että ”verota vähemmän sitä, mitä haluat enemmän, ja verota sitä enemmän, mitä haluat vähemmän”, ja edustaja Viitala toi tämän polarisoitumisen ongelman, jos rikkaat pääsevät vähemmällä. Totuus on nyt kuitenkin hieman toisella tavalla. Jos katsomme länteen ja Norjaan, niin vuonna 2022 Norjan vasemmistolainen hallitus kiristi varallisuusveroa. He saivat sitä vähemmän, mitä verottivat enemmän. Kymmenet miljonäärit, miljardöörit muuttivat Norjasta pois pääomineen, pääasiassa Sveitsiin. Kun vuonna 2022 nämä päätökset tehtiin, niin ennen kuin veron efektiivinen vaikutus vaikutti käytännössä heidän toimintaansa, eikä exit-vero ollut vielä voimassa, he lähtivät sieltä maasta pois. Elikkä he saivat vähemmän miljardöörien pääomia Norjaan. Kun tiedämme, että Norja on rikas maa ja rikkaita on siellä maassa paljon, niin kyllä Sveitsi mielellään nämä rahat otti vastaan. Globalisaatio on tässä ”ottaa rikkailta, antaa köyhille” -kysymyksessä meille suomalaisille haaste, koska rikkaat pakenevat ulkomaille. Kun kaikki tiedämme sen Lafferin käyrän — verotetaan joko optimistisesti tai yli siitä, mikä on optimaalinen verosaanto — niin on hyvä pohtia sitä, verotetaanko jotakin yli.

En pidä millään lailla siitä, että rikkaat saisivat enemmän, ja haluaisin köyhille mieluummin enemmän kuin vähemmän, mutta tämä käytännön seikka globalisaatiossa on meillä edessä, että pääomat karkaavat ulkomaille ja esimerkiksi kalliitten autojen verottamisessa suomalaiset varakkaat rekisteröivät autojaan esimerkiksi Viroon sen takia, että saavat urheiluautonsa alle siellä.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

Mutta pidän tässä esityksessä hyvänä sitä, että Suomi houkuttelee maassamme kasvatettuja ja koulutettuja takaisin Suomeen. Suomalaisen, joka on pienestä kasvanut täällä — ja me ollaan koulutettu, ja varusmiespalveluksetkin mahdollisesti suoritettu — ulkomaankokemus, minkä hän on saanut siltä pohjalta, on arvokasta saada meidän yhteiskuntamme käyttöön palvelemaan isänmaatamme. Minusta tämä on rohkea askel sitä kohti, että Suomi saa sitä osaamista, mitä varsinkin tulevaisuudessa ja tämän tekoälyn ja teknologian aikana tarvitsee.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kallio.

18.26 Vesa Kallio kesk: Arvoisa rouva puhemies! Yksi poiminta vielä tästä hallituksen esityksestä, mutta tuohon edelliseen puheenvuoroon sen verran, että hieman hämmentää se, että jos jollain on varaa ostaa vaikkapa 500 000 euron arvoinen auto, niin hänellä todennäköisesti on varaa ostaa myös 300 000 euron arvoinen auto. Kysehän on siitä, onko rahaa paljon vai vielä paljon, paljon enemmän. Mutta nämä ovat arvovalintoja, totta kai, ja kaikilla on oikeus erilaisiin näkemyksiin. Siitähän täällä meillä demokratiassa on kyse.

Hallitusohjelmassahan tavoitteena on lisätä meidän suomalaisten liikkumista, mutta tähän mennessä nämä toimet ovat olleet enempi toiseen suuntaan, kun liikuntapalveluiden arvonlisäveroa on korotettu, ja nyt heikennetään tosiaan näitä työmatkapyöräilyn kannustimia. Omassa maakunnassani Etelä-Savossa, ja Kaakkois-Suomessa, mistä tulen, työmatkapyöräilyn osuus ei varmaan kovin iso ole, mutta kuitenkin kaupunkiseuduilla sitä on käytetty paljon. Tilanne on se, että semmoisella, joka on nyt näillä pyörillä kulkenut, se toinen vaihtoehto olisi ollut todennäköisesti, että olisi liikuttu sitten omalla autolla. Tämä tarkoittaa sitä, että tämä verovapaus poistettaisiin siirtymäajan jälkeen, ja vaikutus on noin 115 000 verovelvolliseen. Tämähän on näkynyt pyörien myynnin romahtamisena. Sitaatti lokakuulta Ylen uutisesta eräältä pyöräkauppiaalta on: ”Pahimmillaan myydään kohtuullisen laadukkaita sähköpyöriä tonnilla. Ei ole järkeä, että maksat siitä, että joku ostaa. Tämä soppa on aivan sekaisin.”

Arvoisa puhemies! Keskusta säilyttäisi tämän työsuhdepolkupyörien veroedun ennallaan ja kannustaisi myös siltä osin meitä kaikkia suomalaisia liikkumaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen, vastauspuheenvuoro.

18.28 Mikko Polvinen erk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edellisen edustajan puheeseen haluan sanoa sen, että totta kai minä haluan, että Suomessa maksetaan sitä autoveroa eikä sitä tehdä tuolla Virossa, mutta valitettavasti minun hyvä tahto ei tässä asiassa yksin riitä. Pidän tietenkin moraalittomana sitä, että rikkaat tienaa Suomessa, kasvavat Suomessa, koulutetaan Suomessa ja he pärjäävät yritysmaailmassa niillä opeilla, mitkä Suomesta saavat ja sitten siirtävät oman varallisuutensa ulkomaille ostaakseen enemmän, jolloin Suomessa verotetaan vähemmän. Yhteiskunnan pitää pyöriä näillä varoilla, ja siinä on moraali, että ne verot maksetaan Suomeen, mutta valitettavasti minun moraalipuheeni eivät riitä siihen, kun ihmiset lähtevät ulkomaille halvempien verojen perässä. Sen takia me ollaan tällaisessa todellisessa maailmassa, että meidän pitäisi miettiä, miten me tässä globaalissa kilpailussa pärjätään niin, että tänne niitä veroja maksetaan myös käytännössä.

Punkt i protokollet PR 109/2025 rd

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Suhonen.

18.29 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Kuten todettua, tähän hallituksen esitykseen sosiaalidemokraatit ovat valiokunnassa tehneet varsin erinomaisen vastalauseen. Tässä vastalauseessa huomioidaan myös se, että kotitalousvähennys ei nykyisessä muodossaan riittävästi edistä kotimaista yrittämistä. Hoiva- ja hoitopalveluista myönnettävän vähennyksen tulisi olla korkeampi, jopa 60 prosenttia. Muutoksella parannettaisiin hoiva- ja hoitotyön sekä ikääntyneiden kotiavun saatavuutta, ja näin mahdollistetaan arvokas elämä kotona mahdollisimman pitkään tukemalla kansalaisia laajamittaisesti.

Sosiaalidemokraatit esittävät kotitalousvähennyksen valmistelemista oikeudenmukaisemmaksi siten, että se ulotettaisiin nykyistä laajemmin kerrostalo- ja rivitaloasukkaihin. Kotitalousvähennystä pitää voida saada asunto-osakeyhtiön osakkaan rahoitusvastuulla toteutettaviin remontteihin. Yksinkertainen malli perustuu siihen, että asunto-osakeyhtiö antaa todistuksen, että osakas on maksanut rahoitusvastuullaan olevan toteutuneen remontin, joten tervehdin kyllä itsekkin ilolla sitä esitystä, että kotitalousvähennystä pitäisi laajentaa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kosonen.

18.30 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa puhemies! Keskustalla on myös erittäin hyvä vastalause tuolla tähän kohtaan, eli keskusta ei kiristäisi työssäkäyvän verotusta työhuonevähennystä poistamalla tai työsuhdepolkupyörän veroetua poistamalla tai ay-jäsenmaksun poistamalla. Eli nythän tilanne on se, että aika monella keskituloisella ja pienituloisella ei tämän niin kutsutun veroalen jälkeen jää mitään käteen, mutta tietenkin suurituloisilla jää todella paljon, isojakin summia. Tämä hallituksen veroale kohdistuu erityisesti suurituloisille, ja olen iloinen, että voin tällaista urheiluseuraa kuin keskusta edustaa ja meillä on erilainen linja. Me tekisimme yhteisöveron alentamisen sijaan nimenomaan keskituloisille kohdistuvan, tuntevan tuloveroalennuksen, jotta tätä maata saataisiin paremmin liikkeelle, ja se liike olisi myös tämän pyöräedun kautta totta.

Toisena asiana keskusta on pitänyt hyvin paljon esillä tätä kotitalousvähennystä, ja toteuttaisimme tämän toisella tavalla kuin mitä hallitus on toteuttanut eli nostaisimme kotitalousvähennyksen takaisin kunnollisiin määriin. Nythän moni pieni yrittäjä on joutunut lopettamaan, koska suomalaisilla ei ole enää varaa ostaa niitä palveluita kotitalousvähennyksen vähennyttyä, sen veroedun vähennyttyä, ja sitten toki myös työttömyystilanne on niin raju, että senkin takia tulevaisuus näyttää vähän heikommalta.

Tässä kyselytunnilla puhuttiin aika paljon tästä tulevaisuuduskosta, ja sitä tulevaisuuduskoa meidän pitäisi täällä kaikkien olla eduskunnassa luomassa ja nimenomaan nuorille. Se, että hallitus on päätöksillään ajanut 31 000 lasta köyhyyteen, ei kyllä kerro kovin edistyksestä veropolitiikasta tai muustakaan politiikasta.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av ärendet.